

Spotkanie pt. „Katalogowanie wydawnictw ciągłych w katalogu NUKAT”,
23-24.05.12, Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu

Resource Description and Access nowy standard katalogowania

Leszek Śnieżko

Od 31 marca 2013 RDA będzie
obowiązującym standardem
katalogowania w Bibliotece
Kongresu

Dlaczego potrzebny jest nowy standard

- AACR2 są zbyt rozbudowane i brakuje im wewnętrznej spójności
- Nie są zgodne z powstałymi pod auspicjami IFLA modelami FRBR i FRAD
- Reprezentują anglo-amerykański punkt widzenia

The Joint Steering Committee for Development of RDA

- The American Library Association
- The Australian Committee on Cataloguing
- The British Library
- The Canadian Committee on Cataloguing
- CILIP: Chartered Institute of Library and Information Professionals
- The Library of Congress

Czym ma być RDA

- Zbiorem jednolitych zasad katalogowania obejmującym wszystkie typy dokumentów
- Standardem katalogowania uwzględniającym potrzeby instytucji spoza sektora bibliotecznego
- Standardem katalogowania przystosowanym do funkcjonowania w środowisku sieciowym

Teoretyczne podstawy RDA

- AACR2 fundamentem, na którym bazuje RDA
- Zachowanie kompatybilności z obowiązującymi standardami kodowania i prezentacji danych bibliograficznych i khw (MARC 21 i ISBD)

Teoretyczne podstawy RDA

- Odwołanie się do Deklaracji Międzynarodowych Zasad Katalogowania
- Zastosowanie Functional Requirements for Bibliographic Records (FRBR) oraz Functional Requirements for Authority Data (FRAD)

Zmiany w zasadach

- Zastąpienie podpola \$h w polu 245 (określenie typu dokumentu) polami 336 – Content Type, 337 – Media Type, 338 – Carrier Type
- Rezygnacja z reguły trzech
- Zastąpienie większości skrótów pełnymi wyrażeniami
- Wprowadzenie zasady „bierz, co widzisz”

FRBR i FRAD

- Struktura RDA zgodna z założeniami konceptualnych modeli FRBR i FRAD
- Przejęcie słownictwa stosowanego w FRBR i FRAD
- Konstruowanie zasad katalogowania wokół funkcji użytkownika
- Core elements – zbiór elementów odpowiadających cechom i relacjom, którym w FRBR i FRAD przyznano wysoki priorytet

FRBR i FRAD

- Chapter 1: General rules for description
 - Chapter 2: Books, pamphlets and printed sheets
 - Chapter 3: Cartographic materials
 - Chapter 4: Manuscripts
 - Chapter 5: Music
- 1: General guidelines on recording attributes of manifestations and items
 - 2: Identifying manifestations and items
 - 3: Describing carriers
 - 4: Providing acquisition and access information

Struktura RDA

- 1. Rejestracja atrybutów materializacji i egzemplarza.
- 2. Rejestracja atrybutów dzieła i jego realizacji.
- (...)
- 5. Rejestracja podstawowych relacji.
- 6. Rejestracja relacji dla osób, rodzin i ciał zbiorowych związanych z zasobem

RDA a Sieć Semantyczna

Zbiór elementów RDA oraz używane w nim kontrolowane słowniki zostały przystosowane do wykorzystania w Sieci Semantycznej.

The RDA (Resource Description and Access) Vocabularies

This page provides quick links for the Registered RDA Element Sets and Value Vocabularies.

Each set of elements or vocabulary concepts has a link to the general description as well as a link to a list of elements or concepts.

RDA Element Sets

[FRBR Entities for RDA](#)

[RDA Group 1 Elements](#)

[RDA Group 2 Elements](#)

[RDA Group 3 Elements](#)

[RDA Relationships for Works, Expressions, Manifestations, Items](#)

[RDA Roles](#)

- [Element list \(14\)](#) [RDF/XML](#) [rss2](#) [rss1](#) [atom](#) New-Proposed
- [Element list \(466\)](#) [RDF/XML](#) [rss2](#) [rss1](#) [atom](#) New-Proposed
- [Element list \(59\)](#) [RDF/XML](#) [rss2](#) [rss1](#) [atom](#) New-Proposed
- [Element list \(16\)](#) [RDF/XML](#) [rss2](#) [rss1](#) [atom](#) New-Proposed
- [Element list \(508\)](#) [RDF/XML](#) [rss2](#) [rss1](#) [atom](#) New-Proposed
- [Element list \(250\)](#) [RDF/XML](#) [rss2](#) [rss1](#) [atom](#) New-Proposed

RDA Vocabularies

[RDA Applied Material](#)

[RDA Aspect Ratio](#)

[RDA Base Material](#)

[RDA Base Material for Microfilm, Microfiche, Photographic Film, and Motion Picture Film](#)

[RDA Book Format](#)

[RDA Broadcast Standard](#)

[RDA Carrier Type](#)

[RDA Choruses](#)

[RDA colour](#)

[RDA Colour of Moving Images](#)

[RDA Colour of Still Image](#)

[RDA Colour of Three-Dimensional Form](#)

[RDA Configuration of Playback Channels](#)

[RDA Content Type](#)

[RDA Conventional Collective Titles](#)

- [Concept list \(14\)](#) [RDF/XML](#) [rss2](#) [rss1](#) [atom](#) New-Proposed
- [Concept list \(3\)](#) [RDF/XML](#) [rss2](#) [rss1](#) [atom](#) Published
- [Concept list \(24\)](#) [RDF/XML](#) [rss2](#) [rss1](#) [atom](#) New-Proposed
- [Concept list \(6\)](#) [RDF/XML](#) [rss2](#) [rss1](#) [atom](#) New-Proposed
- [Concept list \(9\)](#) [RDF/XML](#) [rss2](#) [rss1](#) [atom](#) New-Proposed
- [Concept list \(4\)](#) [RDF/XML](#) [rss2](#) [rss1](#) [atom](#) New-Proposed
- [Concept list \(54\)](#) [RDF/XML](#) [rss2](#) [rss1](#) [atom](#) Published
- [Concept list \(5\)](#) [RDF/XML](#) [rss2](#) [rss1](#) [atom](#) New-Proposed
- [Concept list \(3\)](#) [RDF/XML](#) [rss2](#) [rss1](#) [atom](#) New-Proposed
- [Concept list \(5\)](#) [RDF/XML](#) [rss2](#) [rss1](#) [atom](#) New-Proposed
- [Concept list \(6\)](#) [RDF/XML](#) [rss2](#) [rss1](#) [atom](#) New-Proposed
- [Concept list \(1\)](#) [RDF/XML](#) [rss2](#) [rss1](#) [atom](#) New-Proposed
- [Concept list \(4\)](#) [RDF/XML](#) [rss2](#) [rss1](#) [atom](#) New-Proposed
- [Concept list \(23\)](#) [RDF/XML](#) [rss2](#) [rss1](#) [atom](#) Published
- [Concept list \(8\)](#) [RDF/XML](#) [rss2](#) [rss1](#) [atom](#) New-Proposed

Vocabulary: RDA Carrier Type

Concepts: computer disc

Detail

Properties

History

Detail

Preferred Label: computer disc

Language: English

URI: <http://rdvocab.info/termList/RDACarrierType/1013> (RDF)

Top Concept?:

Status: Published

Properties

preferred label	Computerdisc	German	New-Proposed
preferred label	computer disc	English	Published
definition	A disc containing digitally encoded data, magnetically or optically recorded.	English	Published
definition	Eine Scheibe, die digital codierte Daten enthält, die magnetisch oder optisch aufgenommen wurde.	German	New-Proposed
has broader	Computer carriers		New-Proposed

Uwagi krytyczne

Zasady RDA:

- zostały sformułowane w sposób skomplikowany i niejednoznaczny
- nie są łatwe w użyciu, zarówno w pracy jak i jako materiał szkoleniowy

RDA:

- nie został przystosowany do użytku jako narzędzie online
- nie jest w pełni kompatybilny z międzynarodowymi standardami

EURIG

- Platforma koordynująca współpracę nad wdrożeniem RDA w europejskich bibliotekach
- Aktualnie zrzesza 30 instytucji
- Polska reprezentowana jest przez Centrum NUKAT i Bibliotekę Narodową

Gdzie szukać informacji o RDA

Biblioteka Narodowa:

<http://www.bn.org.pl/dla-bibliotekarzy/nfs/katalogowanie>

JSC:

<http://www.rda-jsc.org/rda.html>

EURIG:

<http://www.slainte.org.uk/eurig/>

RDA Toolkit:

<http://www.rdatoolkit.org/>

Dziękuję za uwagę!